

BOJAN KRIŽAJ — evropski mladinski prvak

SMUČARSKI SAVEZ JUGOSLAVIJE

ELAN

Tovarna športnega orodja

64275 BEGUNJE na Gorenjskem

Ob največjem jugoslovanskem uspehu vrhunskega smučanja, ko je Bojan Križaj postal evropski mladinski prvak v slalomu, pošiljam vaši delovni skupnosti iskreno zahvalo in čestitke za uspešno proizvodnjo in kvaliteto smučarske opreme.

Križajev uspeh je priznanje našemu smučarskemu športu in celemu jugoslovanskemu gospodarstvu za dosežke tovarne ELAN.

Pravilna se je pokazala vaša politika, da le naložbe v naše najmlajše tekmovalce pripeljejo do najbolj trdnih dokazov vrhunske vrednosti opreme. Preje kot smo upali pričakovati sta talent in vztrajnost prinesla domačemu smučanju svetovno slavo, vam pa ustvarjalno priznanje.

Podpredsednik SZJ:

Gregor Klančnik

Na tiskovni konferenci slovenskih športnih novinarjev, ki jo je organiziral ELAN dne 5. II. 1975 v podjetju z Bojanom Križajem, je Bojan na vprašanje — kaj ima povedati članom kolektiva ELAN, kot novi evropski prvak, odgovoril:

»Pozdravljam vse Elanovce in se jim zahvaljujem, da so mi izdelali tako dobre smučel, s katerimi sem dosegel takšen uspeh. Zelim vam še nadalje mnogo delovnih uspehov.«

Bojan Križaj

V slalomu Stenmark nenadkriljiv — Križaj v svetovni eliti

WENGEN, 12. 1. 1975

Slalom za svetovni pokal. Zmagal je Stenmark v velikem slogu. Naj govori rezultati:

1. Stenmark (SWE)	99,87
2. Gros (ITA)	99,91
3. De Chiesa (ITA)	102,12
4. Thöni (ITA)	102,40
5. F. F. Ochoa (SPA)	102,42
6. Neureuther (BRD)	102,62
7. Roche (FRA)	102,92
8. Schlager (BRD)	103,21
9. Pegorari (ITA)	103,48
10. Hinterseer (AUT)	103,73
11. Burzykowski (POL)	104,73
12. Križaj (JUG)	104,79

Izreden uspeh je dosegel tudi naš 17-letni Bojan Križaj. Ne bi bilo prav, če bi napisali, da je imel srečo.

Ne, tokrat le ni imel smole. Kajti Bojan je v Wengnu vozil kot zna. In dokazal je, da zna dovolj, da se s startno številko 65 na obupno razriti progi uvrstil med najboljše svetovne slalomiste.

(Nadaljevanje na 2. strani)

UREDNIŠKI ODBOR: Vidic Vlasta, Janša Stanislav, Bulovec Franc, Kolman Franc, Knafelj Slavko — ODGOVORNI UREDNIK: Knafelj Slavko — Izhaja mesečno — Za člane kolektiva brezplačno — Tiska Gorenjski tisk, Kranj

**Novi
uspehi
z
Elanovimi
smučmi**

Novi uspehi z ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

KITZBUHL, 19. 1. 1975

Tudi slalom »Petelinji greben« je bilo slavje favoritov. Stenmark je zasedel drugo mesto za Grosom. Spet se je odlično uvrstil naš Bojan Križaj, s startno številko 73 je zasedel 15. mesto. Izreden uspeh si je priboril še en Elanov vozač, Čeh Bohumil Zeman, ki je zasedel 14. mesto. Tuji strokovnjaki so že opazili, da vsi ti trije mladi, perspektivni tekmovalci vozijo na istih smučeh ...

Rezultati:	
1. Gros (ITA)	111,35
2. Stenmark (SWE)	112,21
3. De Chiesa (ITA)	112,40
4. Hinterseer (AUT)	113,46
5. Bruce (USA)	113,66
6. J. Bachleda (POL)	114,11
7. Kniewasser (AUT)	114,13
8. F. F. Ochoa (SPA)	114,47
9. Roche (FRA)	114,60
10. Junginger (BRD)	114,71

14. Zeman (CSF)
15. Križaj (JUG)

116,26
116,27

FULPMES, 21. 1. 1975

Veleslalom, ki so ga zaradi pomanjkanja snega v Kranjski gori izvedli Avstrijci, je prinesel predvsem slavje Håkerju. Kljub temu, da je naš Ingemar naredil v drugem teku grobo napako, se je uvrstil zelo dobro — na drugo mesto v skupni uvrstitvi.

Rezultati:	
1. Håker (NOR)	2.55,66
2. Stenmark (SWE)	2.56,47
3. Hinterseer (AUT)	2.57,31
4. Hemmi (SUI)	2.57,46
5. Hauser (AUT)	2.57,57
6. Klammer (AUT)	2.58,20
7. Schmalzl (ITA)	2.58,41
8. Pagratzi (SUI)	2.58,43
9. G. Thöni (ITA)	2.58,52
34. Križaj (JUG)	

Kaj pravijo o Stenmarku tuji dnevniki?

KURIERE, Avstrija

Komet s severa ... Poleti je odklonil ponudbe dveh avstrijskih smuških gigantov. Ingemar se naprej vozi z Elanom. Upira se vsem navadam, ki so se do zdaj zdele v tekmovalnem športu samoumevne. Z istimi, samo 205 cm dolgimi smučmi, s katerimi je zmagal v slalomu, nastopa tudi v veleslalomu ...

SPORT, Svica

»Sviciarski smukači slabše opremljeni kot konkurenca«

Vodja švicarske ekipe trdi, da so avstrijski tekmovalci opremljeni z boljšimi drsnimi oblogami kot Sviciarji, čeprav tudi ti vozijo z avstrijskimi smučmi. Avstrijci imajo posebne smuči za mrz, za temperature od -2 do -6°C, in za toplejši sneg.

Jakober (slalomist), je pred tekmo namazal samo svoj najboljši par, ker so njegove druge tekmovalne smuči toliko slabše, da so prve hitreje tudi če so slabo namazane.

BLICK, ZÜRICH

»Drobni Stenmark je švigal kot hudič«

A »sanjskim« drugim tekom se je mladi Šved z 22. mesta prebil na

prvo mesto in zadal favoriziranim Italijanom hud udarec. »Za zmago sem se počutil še prezelenega. Po prvem teku nisem imel več kaj izgubiti, zato sem peljal v drugem na vso moč.«

WESEN KURIER, BREMEN

»Stenmark je delal najmanj napak«

Ingemar je s svojim stilom vožnje osupnil vse trenerje konkurentov. Ob Stenmarkovih smučeh so vsi obstrmeli: ne vozi na smučeh nobene svetovno slavne firme, ampak so te izdelek neke jugoslovanske tovarne. V slalomu in veleslalomu starta z enako »kratkimi« smučmi, 205 cm.

NEUE ZÜRICHER ZEITUNG, ZÜRICH

Pod sliko, na kateri se smeje Stenmark, objemajoč Impuls:

»...Šved Stenmark za posnetek zmagovalca ni uporabil smuči kakšne znane firme, ampak model, ki se v veleblagovnicah dobi po nizkih cenah.«

WESER KURIER (BREMER)

V smučariji je upor. Prvi je 18-letni Ingemar Stenmark, redkobese-

den, vezan ni na nobenega milijonskega proizvajalca smuči (»pleše« na jugoslovanskih smučeh); naučil je italijanske slalomiste strahu ...

AZ NACHRICHTEN

»Vrvohodec iz Laponske«
Stenmark je vozil kot nekdanj Thöni. ... Zvezdam smučarskega cirkusa je nerazumljivo tudi to, da Ingemar uporablja za slalom in veleslalom komaj 205 cm dolge smuči, jugoslovanske firme Elan ...

NEUE KRONEN ZEITUNG (DUNAJ)

Največji poraz moških od l. 1970; Waterloo Avstrijcev. Slalomski ekipa trdi, da je kriv material ...

... Ingemar Stenmark je zmagal v Madoni di Campiglio. Od Avstrijcev se je spiralsal samo Kniewasser, na 14. mesto. Vzroki tega poraza? Hinterseer (odpela se mu je zaponka na čevljih) in Zwilling (popustil vijak na vezeh) krivita opremo, ostali so zgubili zaupanje vase. Trener H. Leitner: »Stenmark kompleks«.

STUTTGARTER ZEITUNG (Stuttgart)

»Švedski vrvohodec«
... Znanе smučarske firme lovijo tega posebneža. Šved Ingemar Stenmark, nova zvezda v slalomu, ima vedno samo en par smuči in še te izvirajo iz Jugoslavije ...

... Na bitko med proizvajalci je gledal precej zbegano. A imponirala mu ni ...

... Medtem, ko si množica njegovih konkurentov pusti namazati za SL in VSL več parov smuči, Ingemar s tem nima problema. Vozi vedno isti par, 205 cm dolge jugosmuči. Vsi drugi tekmovalci uporabljajo tudi do 215 cm dolge smuči.

Ingemar pa zaupa bolj sebi kot smučem. Ernst Hinterseer: »Ta fant je smučarski fenomen«.

SPORT, (Zürich)

»Stenmark — smučar Tönijevega kova«

... primerljiv je Stenmark včasih edino s Thönijem (ko je bil ta v formi) ... Začuda vozi Stenmark jugoslovanske smuči, isti par vse leto, za slalom in veleslalom, in s tem »neznanim« materialom je povozil nasprotnike ... Zato, ker je bil enostavno boljši. Rojen je 18. marca 1956 v Tärnabyju, 1200 km severno od Stockholma, meri 180 cm, tehta 73 kg, smučati ga je učil oče, njegov hobi pa je poleg smučanja tudi kolesarstvo.

EKSPRESSEN (Stockholm)

... Ingemar ima s seboj v prtljagi tri pare smuči, znamke Elan. Če jih med vožnjo zlomi, dobi takoj nove; v hotelu, kjer je nameščen, stanuje tudi predstavnik Elana in to skozi vso sezono ...

... Predstavnik Elana, Jurij, pravi našemu časopisu: »Ingemar je verjetno najbolj vraževeren fant, kar jih poznam. Uporablja le en par smuči, če pa med tekmovanjem pade, jih takoj zamenja.«

»Bo to držalo, Ingemar?«
»Sploh ne. Pomembno pa je, da vozim s kapo, ki jo je naštrikala moja sestrična Barbo ...«

... Sven »Plex« Petterson — švedski novinar, je zvalil Stenmarka na intervju za avstrijski radio (Stenmark ni hotel odgovorjati v nemščini in je »Pleks« prevajal).

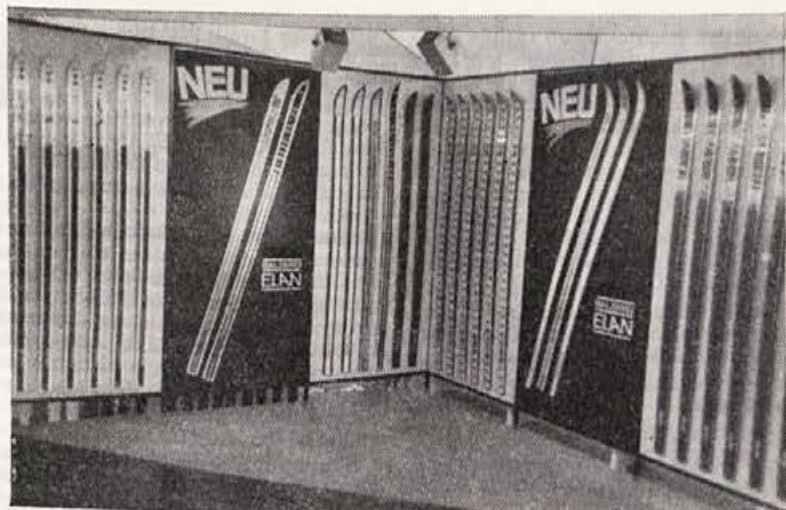
»Pred nekaj meseci si dobil več ponudb avstrijskih tovarn smuči.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Naš »servisman« Jurij Vogelink je stalni spremljevalec Stenmarka na vseh tekmovaljih.

Kaj pravijo o Stenmarku ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

Zakaj vztrajaš trmasto na smučeh iz Jugoslavije?»

»Zato seveda, ker so najboljše« odvrne Ingemar spontano.

»Plex« Petterson: »To je bil najbolj zabaven stavek mojega prevajanja. Avstrijski reporter je ostal več sekund brez besed.«

... Tik pred startom spremeni Ingemar vso tremo v jezo. V tem trenutku sovraži vsa vratca na 1500 dolgi progi ...

... Test je pokazal, da ima Stenmark za 20% močnejše noge od ostalih v ekipi.

VF SPORTEM, (Stockholm)

»Pri človeku za Stenmarkovimi smučmi«

Reportaža o Elanu, o povezavi Stenmark — Elan. Pred 4 leti je Stenmark zmagal na nekem otroškem tekmovanju, na kupljenih Elanovih smučeh. Ko se je v Elanu zvedelo za njegove uspehe, so ga tesneje pritegnili k sodelovanju. Elan se je vključil v švedski skislopool. Stenmark testira Elanove smučmi, njegove tekmovalne smučmi so plod večletnih raziskav.

SPORT KURIREN (Stockholm)

»Tokrat je Stenmark klonil«

Stenmark ni ponovil uspeha prejšnjega dne v slalomu v Madoni di Campiglio. Trener Rolen meni, da je treba iskati vzroke v neizkušenosti, saj se 18-leten fant težje ponovno skoncentrira na tekmovanju dan po svojem največjem uspehu v karieri. Bil je tudi prehlajen, sam Stenmark pa pravi, da mu položnejše proge, kakršna je bila tudi ta, ne ležijo.

SPORT-EXPRESSEN

(Stockholm) — 26. 12. 1974

»Stenmark počiva in preizkuša nove hitrejše smučmi«

S svojimi občajnimi smučmi bo Stenmark še naprej tekmoval v slalomu, v veleslalomu pa bo z nekaj centimetri daljšimi smučmi hitrejši. Danes je njegov stil že precej izdelan, menjava smučmi pa pomeni izboljšanje njegovih možnosti v veleslalomu. Do sedaj je namreč tekmoval le s svojimi 205 cm dolgimi Elanovimi »srečnimi« smučmi. V veleslalomu je daljša razdalja med vratci, s tem je tudi daljša drsna razdalja, hitrejša drsenje pa omogoča jo daljše smučmi. To pa zato, ker je pritisk na ploščinsko enoto manjši pri daljših smučeh. Ingemar ni bil nikoli specialist za smuk, zato tudi

ne zna dobro drseti. Glede na razlike, ki veljajo tudi za druge in ne le za Ingemarja, predlaga njegov oče, da bi imel na tekmovanjih eno težjo in eno lažjo proggo. S tem bi se izenačile možnosti za vse tekmovalce.

Sele po zadnjem tekmovanju se je Stenmark odločil za menjavo. Sedaj še ne ve, če je dosegel večje uspehe zaradi krajših smučmi (»odprilo« se mu je ob prehodu na krajše smučmi), ali pa zaradi dviga kvalitete.

... Olle Rolen se pritožuje, da ne more prepričati Ingemarja, da bi uporabljal daljše smučmi v veleslalomu, dodaja pa, da je neuspeh v veliki meri tudi posledica uspeha v slalomu, povsem naravna reakcija torej.

V nadaljevanju tekmovanja za svetovni pokal je Stenmarkova naloga obdržati čim boljše mesto.

Naloga Jurija, predstavnika Elana pa je, prepričati Stenmarka, da bo začel uporabljati daljše smučmi v veleslalomu.

SPORT-EXPRESSEN,

(Stockholm)

»Stenmarkov dan«

Tekmovanje v Högdallstoppen pri Stockholmu (3. 1. 1975) je bilo sicer po vseh pravilih, vendar so imela pri tem verjetno tudi precej besede podejstva, ki podpirajo Stenmarka in do katerih ima tudi določene dolžnosti.

V Stockholmu je imel razgovor z novinarji, nato je podpisoval svoje knjige. Na tekmovanju (slalom, 16 vratci) je zmagal, za nagrado je dobil stereofonski komplet. Kot »komet leta« pa je dobil še 5000 kron štipendije (Sporrongs štipendija).

»Včasih ni tako neumno obiskati Stockholma«, zaključuje avtor.

SKORAJ V VSEH CASOPISIH SO TUDI INGEMARJEVE FOTOGRAFIJE, MED VOZNJJO ALI POR-TRETI. STENMARK JE PRIDNO NASTAVLJAL FOTOREPORTER-JEM NASE SMUČI. NA VSEH SLI-KAH JE DOBRO VIDEN NAPIS E L A N , ALI PA NAS ZASITNI ZNAK V KONICI.

TAKO JE S STENMARKOM PRI-SEL ELAN V VSE EVROPSKE DNEVNIKE, VZBUDIL POZOR-NOST STROKOVNJAKOV IN PUB-LIKE. ZNAMKA STENMARKOVH SMUČI BI VERJETNO OSTALA MNOGO MANJ ZAPAZENA, ČE BI SLO ZA ŽE RENOMIRANO FIR-MO.

INGEMAR NAM S SVOJIMI USPEHI DELA VELIKO REKLA-MO.

Izhodišče za boljše gospodarjenje

Splošnim težnjam ureditve notranjega stanja OZD Elan, je prirejen letošnji gospodarski načrt GN-1975. Znana so njegova osnovna razmerja in izhodišča, ter razmerja dohodka in cilji. Z njimi hočemo doseči:

- soodločanja pri ukrepih in odgovornostih za rezultate,
- uskladitev proizvodnje s prodajnimi možnostmi,
- poslovno doseganje tržne miselnosti pri gospodarjenju v podjetju,
- povečati produktivnost, ekonomičnost ter rentabilnost na zaposlenega,
- tesnejšo povezavo med nagrajevanjem in poslovnimi rezultati,
- pokrivanje obveznosti po dejavnostih, kar pomeni, da mora vsaka sama sebe preživljati,
- zadrževanje vseh vrst stroškov in dohodkov s poostreno štednjo na vseh področjih, s poudarkom na uvozu,
- povečanje obsega proizvodnje pri tistih artiklih, ki lahko bistveno pripomorejo k boljšim rezultatom,
- aktiviranje vseh subjektivnih sil znotraj podjetja,
- pritegnitev strokovnih kadrov za boljše reševanje problemov kot do sedaj,
- kot stalno nalogo je treba postaviti raziskavo tržišča, novih izdelkov in proizvodnih možnosti,
- že v tem gospodarskem načrtu in tudi v pripravi za naslednjega, je treba postaviti principe v odvisnost postavljenih ciljev.

Nekaj bistvenjših postavk GN-1975

Če hočemo doseči zadana stališča, moramo izpolniti naslednje pogoje:

— Celotni dohodek je treba povečati nominalno za 25%, realno pa za 16%. Zaradi dviga celotnih, predvsem pa izdelavnih stroškov, je predviden dvig prodajnih cen v povprečju za 8,6%, tako na domačem kot na tujem tržišču in to pri smučeh za 4%, proizvodih za vodni šport 5%, telovadnem orodju 15%, reševalnih in zaščitnih sredstvih za 20% ter pri ostalih izdelkih pa za absolutne vrednosti dviga lastnih cen. V povprečnem dvigu cen je upoštevana tudi sprememba kurza (jeseni 74) za uvozne oz. izvozne izdelke za 6%.

— Za doseg predvidenega celotnega dohodka mora proizvodnja porasti nominalno za 12%, realno pa za 4% po LC-1 glede na predvideno v letu 1974. Porast proizvodnje je ekonomsko nujna oz. opravljena, predvsem zato, da se ublaži vpliv fiksnih stroškov. Iz do sedaj znanih gospodarskih gibanj doma in v tujini, je v strukturi cene upoštevan vpliv dviga cen izdelavnemu materialu za 17%, osebni dohodki izdelave sorazmerno z gibanjem proizvodnje, splošni stroški pa za 11%. Razlika med proizvodnjo in celotnim dohodkom po istih vrednostih predstavljajo dopolnilni proizvodi in pa že gotova proizvodnja v zalogah.

— Celotni stroški poslovanja (direktni in indirektni) smejo glede na predvideni dvig celotnega dohodka

— Za doseganje gornjih ciljev, ki jih vsebuje GN-1975, je predvidena reorganizacija v OZD Elan, predlog je že v javni obravnavi,

— pri spremenjenem načinu planiranja so pomembne naslednje novosti:

- a) Potrebno je v največji meri izkoristiti vse surovine, ki so že na zalogi in so nas do sedaj dalj časa obremenjevale.
- b) Stroške za materialne in ostale neposredne stroške za proizvodnjo, je potrebno nadzirati in doseči stimulacijo proizvodnje za materialne prilhanke.
- c) Za posredne stroške je potrebno sprejeti proračun splošnih stroškov, odločitev odgovornih oseb za realizacijo posameznih vrst teh stroškov.
- d) Povsod je potrebno dvigniti produktivnost na zaposlenega. Ker pa je ocenjeno, da bi s povečano produktivnostjo uspeli povečati tolikšno količino smučmi, da bi jih težko prodali, zato je predvideno, da bi po številu smučmi ostali pri letošnjem obsegu, število zaposlenih pa, ki bi jih na ta način pri smučeh sprostiti, lahko uporabili za hitro reagiranje za potrebe na tržišču, da ne bi prihajalo k redno ponavljajočim zamudam v dobavah. Delno pa bi bila ta preusmeritev zaposlitve v dejavnostih tam, kjer manjka delavcev za velika naročila (primer lestve, kjer je zdaj dobavni rok od 6—8 mesecev). Izrazito je pomanjkanje delovne sile v proizvodnji telovadnega orodja, v lesnem, kot v kovinskem oddelku in v dejavnosti plastike.

Gospodarski plan je v celoti zasnovan na oceni, ki ga je možno realizirati ob veliki delovni pripravljenosti vseh zaposlenih. Je pa zelo zahteven, ker je predvideno povečanje proizvodnje in prodaje, kjer bodo zato potrebni veliki napori vseh in vsakogar, od priprave, nabave, proizvodnje in prodaje za realiziranje teh nalog. Višina planskih obveznosti je izračunana na osnovi potreb po pokritju vseh do sedaj znanih stroškov, in obveznosti, ki bodo nastale med letom. To si razložimo lahko na ta način, v kolikor ne bomo dosegli predvidenega obsega proizvodnje, ne bo pokritja za stroške v zvezi s poslovanjem in bi bil seveda rezultat neugoden — negativen. Ko pri tem govorimo o »napetih« postavkah, ki jih narekuje naš program, je potrebno poudariti posebej, katere od teh postavk so od nas najbolj odvisne in problematične.

Obračun dela sindikata

POROČILO PREDSEDNIKA KOOS ELAN ZA LETO 1974

Preden preidem na konkretno poročilo o delu in akcijah naše sindikalne organizacije, mi dovolite, da poudarim dejstvo, da je za nami enoletno obdobje, ki je bilo politično in ekonomsko zelo razgibano hkrati pa zelo pomembno za vse jugoslovanske narode.

Leto 1974 je bilo leto, v katerem smo dobili veliko pomembnih novosti, ki so bistveno spremenile oz. izboljšale celotno družbenopolitično in družbenoekonomsko ureditev SFRJ.

Nedvomno je največja pridobitev nova ustava, ki s svojo novo vsebino prinaša zgodovinsko pomembne spremembe in novosti in vseh področjih družbene ureditve SFRJ.

Prav tako smo v lanskem letu imeli tudi štiri kongrese, in sicer:

- kongres ZKS,
- kongres ZKJ,
- kongres ZSJ,
- kongres ZSS.

Ti kongresi so zelo pomembni, ker so predvsem obravnavali in se ukvarjali s tem kako, kaj in na kakšen način je treba čimprej uresničiti vsebino nove ustave (tisto, kar je v ustavi zapisano). Vsi se zavedamo, da je nova ustava NASA ustava — ustava DELOVNIH LJUDI SFRJ, zavedamo pa se tudi, da je po ustavi delovni človek tisti, ki ima pravico, da je RESNICNI nosilec oblasti, LASTNIK proizvodnih sredstev, USTVARJALEC in DELITELJ dohodka.

Skratka za novo ustavo so omogočeni pogoji za uresničevanje odločilne vloge delavskega razreda v razvoju naše socialistične družbe. Z novo ustavo pa so postavljeni tudi temelji za delovanje sindikata, kot INTEGRALNEGA dela SAMOUPRAVNEGA sistema in najširše oblike organiziranja delavskega razreda v boju za neposredno uresničevanje OBLASTI in RAZVOJA samoupravljanja. Nova ustava zagotavlja NOVO družbeno vlogo sindikata, predvsem v razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v OZD. Tukaj gre zlasti za:

- oblikovanje in
- določanje kriterijev za pridobivanje in delitev dohodka in osebnih dohodkov,
- sprejemanje in
- realizacijo samoupravnih sporazumov,
- zaščito samoupravnih in drugih pravic delavcev itd.

Kongresni dokumenti ZK in ZS pa prinašajo že konkretne oblike dela oziroma določajo nosilce posameznih nalog in akcij, ki so potrebne, da bodo nove ustavne določbe čim prej začele oz. se uresničile v praksi. Iz nove ustave in kongresnih dokumentov pa je razvidno, da so NOSILCI in URESNICEVALCI oblasti delovni ljudje, ki se v tem smislu združujejo v sindikate in druge družbenopolitične organizacije. Zato je razumljivo, da so sindikati dobili novo vsebino dela in nove organizacijske oblike, ki se bistveno razlikujejo od prejšnjih. Danes je sindi-

kalna organizacija tista organizacija PREKO katere delovni ljudje NEPOSREDNO ali POSREDNO po svojih delegatih uveljavljajo svoje skupne interese in pravice iz dela in po delu, pa naj bo to v OZD ali izven nje. Prav zaradi tega je bilo delo OOS in KOOS ELAN usmerjeno v glavnem na področje delavskega SAMOUPRAVLJANJA.

Ko prehajam na konkretno poročilo o delu OOS oziroma KOOS ELAN, naj prvo oz. najprej omenim, da smo že na lanskem občnem zboru izvedli reorganizacijo naše sindikalne organizacije in ustanovili v OZD tri OOS in KOOS. Vendar OOS v novi organizacijski obliki še niso popolnoma zaživele, zato je delo oz. so akcije sindikata šle v glavnem preko KOOS oz. predsedstva KOOS, ki ga sestavljajo predsedniki in taj-

niki izvršnih odborov OOS ter predsednik, sekretar in blagajnik KOOS. KOOS, ki jo sestavljajo vsi delegati izvršnih odborov je imela tri seje. Predsedstvo KOOS pa je imelo osemnajst kratkih akcijskih sestankov, na katerih smo obravnavali vso tekočo problematiko v OZD. Med pomembnejše delo sindikalne organizacije oziroma njenih organov OZD v preteklem letu pa lahko štejemo zlasti naslednje akcije:

1. Sindikalna organizacija in njeni organi so neposredno sodelovali pri pripravi in izvedbi volitev delegacij za ZZD in delegacij za SIS. Sindikat je pri teh volitvah bil glavni nosilec naloge, saj smo za oboje volitve evidentirali cca 80 možnih kandidatov in z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami izbrali najboljše za kandidatne liste in organizirali kandidacijske konference vseh članov kolektiva, na katerih so vsi člani sindikata izmed predloženih kandidatov izbrali najboljše. Neposredno smo sodelovali tudi pri izvedbi samih volitev.

2. Sindikat in njegovi organi so neposredno sodelovali tudi pri kreiranju meril in kriterijev za delitev dohodka in osebnih dohodkov ter delitev sredstev sklada skupne porabe. Skratka sindikat je neposredno sodeloval pri kreiranju vseh samoupravnih sporazumov in drugih splošnih aktov, ki zadevajo interese delavcev, zaposlenih v OZD, prav tako smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi razprav vseh omenjenih aktov v delovnih skupinah in zborih delavcev.

3. Organi sindikata so posebno budno spremljali in se zavzemali za dosledno izvajanje že sprejetih splošnih aktov v praksi. Sindikat je bil tisti, ki je stalno dajal pobude za dograjevanje in spremembe vseh samoupravnih splošnih aktov v OZD. Zlasti smo se zavzemali za delitev dohodka in osebnih dohodkov po rezultatih dela in določbah sindikalne liste.

4. V sodelovanju z OO ZK smo sodelovali pri reševanju vseh konfliktnih situacij, ki so zaradi objek-

tivnih ali neobjektivnih razlogov nastajale v posameznih oddelkih OZD ali v OZD na splošno. V ta namen smo po potrebi sklicevali družbenopolitični aktiv OZD in na njem iskali najboljše možne rešitve za različne nastale situacije obenem pa smo na teh aktivih tudi zavzemali enotno stališče in dajali samoupravnim organom enotne predloge za reševanje in urejanje vseh problematičnih vprašanj v OZD.

5. Za rekreacijo in oddih delavcev je sindikalna organizacija organizirala in izdelala naslednje akcije:

- prvenstvo kolektiva v alpskem smučanju in
- spomladanskem krosu.

Udeležba na smučarskem prvenstvu je bila zelo dobra. Kros je bil lani še drugi organiziran in je kljub velikemu prizadevanju organizatorjev uspel bolj slabo oz. je bila udeležba zelo slaba, vendar pa že občutno boljša kot prvič. Zato smatram, naj bi kros organizirali tudi letos oziroma naj bi postal tradicionalen.

Organizirali in izvedli smo tri izlete, in sicer:

- dvodnevni izlet na morje,
- enodnevni izlet po Dolenjski,
- izlet v neznanu združen s prostovoljno krvodajalsko akcijo v Ljubljani.

Udeležba na vseh izletih je bila zelo dobra. Po izjavah udeležencev so izleti tudi dobro uspeli, saj so si bili vsi enotni v tem, da si takih izletov še želijo. Po mojem mnenju je bil posebno zanimiv in uspešen izlet na morje.

Za rekreacijo in zbliževanje delavcev smo v ZAVRSNICI organizirali »piknik«, ki pa nam žal ni najbolje uspel, ker nam je ponagajalo vreme, tako da smo ga morali enkrat celo preložiti, toda tudi drugič je bilo vreme slabo in tako so morala odpasti vsa družabna in zabavna tekmovanja. Posledica slabega vremena pa je bila tudi zelo slaba udeležba.

Da bi omogočili čim večjemu številu članom kolektiva cenen oddih na morju, smo skupaj z KSS in vodstvom vodno-smučarskega kluba iskali na morju primeren objekt ali prostor za campiranje. Primerne objekta nam žal ni uspelo dobiti

predvsem zaradi previsokih cen. Dobili pa smo primeren prostor v campu »Tunarica« v Raškem zalivu. Camp smo dobili predvsem po za- sluzi prizadevnega vodstva vodno-smučarskega kluba ELAN. V campu je razen članov kluba campiralo tudi več ostalih članov našega kolektiva.

Sindikalna organizacija je na osnovi analiz socialne službe in predloga obratne ambulante omogočila 12 delavcem 7-dnevni brezplačni dopust na morju. Tega dopusta so bili deležni delavci, ki delajo na delovnem mestu, ki je za zdravje škodljivo in tisti, ki so v slabem zdravstvenem stanju ali so bili socialno slabo stoječi.

Skupno z AM delavcev smo sodelovali pri organizaciji proslave ob prazniku dneva žena 8. marca, ki je bila organizirana v kulturnem domu v Mošnjah. Mislim, da proslava ni najbolje uspela ter da bo potrebno za bodoče razmisлити o neki drugi bolj uspešni obliki.

Za zaključek leta smo organizirali za vse člane kolektiva družabno srečanje, ki je bilo v novi hali skladišča. To srečanje je zelo uspelo.

Skupno z KSS smo sodelovali pri organiziranju in izvedbi obdaritve za »Dedka Mraza«.

Za vse člane kolektiva smo po znižanih cenah organizirali nabavo raznih materialnih dobrin (ozimnica, smuči, ...).

Ob koncu mojega naštevanja naj omenim še to, da sem premišljeval o tem, ali nisem kaj pozabil oz. o tem, katero akcijo ali sklep bi bilo potrebno posebno poudariti oz. kaj naj bi bilo tisto, kar smo naredili enkratnega in posebno uspešnega. Vendar nisem našel nič takšnega. Važno je le to, da smo delovali složno in pošteno in da smo si vsi sindikalni funkcionarji prizadevali, da bi bil sindikat prisoten v OZD in izven nje, na vseh tistih področjih, ki zadevajo skupne interese vseh članov našega kolektiva.

Skratka prizadevali smo si, da bi čim bolj uresničili 8. kongresu slovenskih sindikatov sprejeto geslo: »NIŠKAR JE POMEMBNEGA ZA DELAVCA, BREZ SINDIKATA!«

Predsednik KOOS ELAN
Lado Matjašič

Program sindikata '75

NACRT DELA IN AKCIJ KOOS ELAN ZA LETO 1975

A. STALNE NALOGE KOOS

1. Na področju samoupravljanja v TOZD in OZD mora KOOS stalno sodelovati pri vseh akcijah z organi samoupravljanja in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in strokovnimi službami. KOOS pa mora tudi stalno dajati politično oceno o dosedanem izvajanju in uresničevanju samoupravljanja v TOZD in OZD. KOOS mora stalno ugotavljati v čem so še pomanjkljivosti. Zlasti kar se tiče neposrednega odločanja delavcev o ustvarjanju dohodka in njegovi delitvi. Posebej je potrebno primerjati samoupravne normativne akte z dejanskim stanjem in na osnovi tega pripraviti predloge potrebnih ukrepov za boljše in poslednejše uresničevanje samoupravne organiziranosti v OZD, ki jo predpisuje ustava in zahtevajo kongresni dokumenti ZKJ in ZSJ.

2. Uresničevanje samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v OZD. KOOS mora stalno analizirati izvajanje sporazuma v praksi. Zlasti je treba primerjati določbe sporazuma z dejansko samoupravno prakso v zvezi z: nastankom in prenehanjem dela oziroma s premeščanjem delavcev,

uveljavljanju pravic delavcev, ki izhajajo iz dela in po delu, uresničevanju akta o sistemizaciji in varstvu vseh drugih pravic iz dela.

3. Stalna naloga KOOS je tudi, da v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in organi samoupravljanja nenehno deluje pri dograjevanju samoupravnega sporazuma in drugih splošnih aktov o pridobivanju in delitvi dohodka ter osebnih dohodkov. KOOS se mora zlasti zavzemati za najustno delitve po rezultatih dela in določbah sindikalne liste. Prav tako mora KOOS nenehno dajati pobude in predloge za spremembe oziroma izboljšave tistih meril kriterijev, ki se niso pokazali kot dobri v naši dosedanji samoupravni praksi.

4. Stalna naloga KOOS je sodelovanje z organi samoupravne delavske kontrole. KOOS mora nuditi stalno politično oporo vsem organom samoupravne kontrole, omogočati čim ugodnejše pogoje za njeno delovanje in preprečevati razne poskuse za razvrednotenje dela delavske kontrole. Prav tako mora KOOS skrbeti, da so vsi člani sindikata v OZD seznanjeni z ugotovitvami in delom delavske kontrole.

5. Zivljenjske in delovne razmere delavcev, zaposlenih v OZD ELAN, (Nadaljevanje na 5. strani)

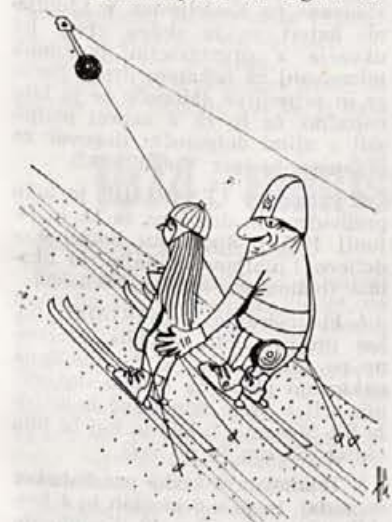

Program sindikata '75

(Nadaljevanje s 4. strani)

KOOS naj v sodelovanju s socialno službo v OZD s pomočjo ankete ali na kakšen drug način nenehno zasleduje in ugotavlja dejanske socialne razmere, v katerih živijo člani kolektiva in na tej podlagi predlaga potrebne ukrepe za ureditev nerešenih vprašanj, kot so na primer stanovanje, otroško varstvo, najnižji osebni dohodek, dodelitev dopusta oziroma pošiljanje socialno ali zdravstveno šibkih članov kolektiva na dopust na stroške sindikalne organizacije itd. Prav tako mora KOOS analizirati izvajanje ukrepov in predpisov s področja varstva pri delu in dati pobudo za sprejem oziroma dopolnitev samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu glede na novi zakon. KOOS mora pregledati in analizirati vsa tista delovna mesta, na katerih ni zagotovljeno ustrezno varstvo dela oziroma zaščita delavca na delovnem mestu, ter nenehno dajati predloge ukrepov za izboljšanje delovnih razmer in zdravstvene zaščite delavcev v OZD, kajti od dobrega ali slabega varstva pri delu je v veliki meri odvisna tudi storilnost in produktivnost dela.

6. Za povečanje produktivnosti dela, varčevanje in boljše izkoriščanje notranjih rezerv mora KOOS skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in organi sami

moupravljanja, analizirati obstoječe stanje na tem področju in predvideti potrebne konkretne ukrepe, ki naj temeljijo na osnovi razprav in ugotovitev članov sindikata v delovnih skupinah.

7. Za spodbujanje izumiteljstva novatorstva in racionalizatorstva naj KOOS v sodelovanju z ustrezno strokovno službo v OZD sodeluje pri analizi sedanjega stanja in daje pobude za normativno urejanje tega področja. Zlasti se KOOS mora zavzemati za to, da bodo normativi in kriteriji nagrajevanja na tem področju takšni, da bodo delovali čim bolj stimulatивно in da bodo čim bolj spodbujali posamezne delavce, da se bolj angažirajo na tem področju, kajti to je področje kjer imamo skrite še precejšnje rezerve. Zato je treba angažirati vse dejavnike, da to področje dejavnosti boljše zaživi.

8. Za boljše in doslednejše uveljavljanje samoupravljanja delavcev izven podjetja, na področju skupnih interesov v krajih, kjer živimo, se KOOS mora tesno povezati s konferenco delegacij, ki nas zastopajo v občinskem zboru, združenega dela in konferenco delegacij, ki zastopa interese naših delavcev v SIS. KOOS mora delegatom omogočiti potrebne pogoje za delo, obenem pa dajati konkretne predloge

za vprašanja, ki jih naj delegacije postavljajo v svojih skupščinah. KOOS je dolžna, da od članov sindikata zbira pripombe in vprašanja, ki se tičejo njihovih skupnih interesov v OZD in izven nje, ter da te probleme in vprašanja posreduje delegacijam, od delegacij pa zahteva in skrbi za to, da na postavljena vprašanja dobijo člani sindikata tudi odgovor. Ena primarnih nalog KOOS pa je, da skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in delegacijami uredi vprašanja obveščanja članov kolektiva o delu in akcijah delegacij, ker dejansko na tem področju še ni bilo ničesar narejenega.

9. Za boljše rekreacijo in preventivni oddih delavcev mora KOOS v sodelovanju z ustrezno strokovno službo izdelati predlog za preventivne dopuste delavcev, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih. Pobude in predloge pa sama realizira ali pa posreduje organom samoupravljanja. Za rekreacijo delavcev pa KOOS skrbi tako, da organizira razna športna in rekreacijska tekmovanja.

Scm v prvi vrsti spadajo: izvedba oziroma organizacija prvenstva OZD v alpskem smučanju in smučarskih tekih, spomladanskega kroga prvenstva OZD v plavanju, organizacija rekreacijskih pohodov v hribe, organizacija rekreacijskega tekmovanja s kolesi — »vsi na kolo za zdravo telo«, organizacija raznih ekskurzij z ogledom drugih OZD in drugih rekreacijskih izletov na morje, v hribe in podobno. KOOS se mora tudi takoj zavzeti za boljše in večje možnosti koriščenja cene-

nega letnega oddiha članov OZD v oziroma v drugih družbenopolitičnih skupnostih občine, republike ali zveze.

2. Organizacija in izvedba proslav za praznike: 1. maj, 29. november, 8. marec in novo leto.

3. V sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in ustrezno strokovno službo KOOS organizira in izvede obdaritev otrok za dedka Mraza in eventuelno obdaritev zaposlenih žena za dan žena 8. marec.

4. V sodelovanju z vodstvom športnega sindikalnega društva ELAN omogoča in podpira sodelovanje športnih ekip in posameznih športnikov OZD ELAN na raznih športnih tekmovanjih izven OZD, ter se zavzema za to, da se v OZD ustvari čim boljše pogoji za tekmovalne športne ekipe in rekreativno množično športno dejavnost vsega članstva.

5. KOOS si mora prizadevati, da organizira tudi čimveč akcij, nabave raznih materialnih dobrin po nižjih cenah, oziroma sindikalnim popustom, kot so na primer ozimnica, nabava smučij in druge podobne stvari.

6. Sodelovanje z aktivom mladih delavcev in pomaga aktivu pri izvedbi tistih akcij, ki so preobsežne in prezahtevne, da bi jih aktiv sam izvedel.

7. KOOS in vsi izvršilni odbori OOS v OZD so dolžni, da skupno s samoupravnimi organi in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami neposredno sodelujejo pri organizaciji in izvedbi proslave ob 30. letnici ustanovitve OZD ELAN.

Nosilci vseh navedenih nalog so izvršilni odbori OOS in KOOS s predstvom konference na čelu. KOOS pa na svoji prvi seji po skupščini lahko določi konkretne posamezne nosilce nalog in roke izvršitve nalog in akcij.

KOOS in vse OOS se pri svojem delu stalno opirajo in upoštevajo stališča in mnenja OZKJ v OZD in njenih organov.

Vse delo in akcije sindikata v OZD pa morajo biti tako usmerjene, da bomo z njimi čimbolj urešili vsa naša vprašanja. Na 8. kongresu slovenskih sindikatov, ki pravi: Kar je pomembnega za delavca — nič brez sindikata.

Naloga KOOS na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite je, da si nenehno prizadeva, da bodo vsi člani kolektiva tekoče seznanjeni s potekom priprav za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito v tovarni in seznanjeni s pogoji dela v tovarni za eventuelni čas vojne. V ta namen mora KOOS skupno z ustrezno službo organizirati za vse člane kolektiva strokovna predavanja iz tega področja. KOOS in vse OOS v OZD ELAN, oziroma njihovi organi pa morajo pripraviti načrt dela, oziroma pripraviti pogoje delovanja sindikalne organizacije OZD za čas vojne. V ta namen je treba izbrati za vse sindikalne organe in funkcije, tiste delegate, ki niso vojni obvezniki in bodo v času vojne ostali na delovnih mestih v OZD. To je potrebno zato, da bo tudi v eventuelnem času vojne sindikalna organizacija normalno delovala.

OBCASNE NALOGE KOOS ELAN pa so vse tiste akcije, ki so občasne značaja in so v interesu večine članstva OZD ELAN, scm spadajo zlasti:

1. Evidentiranje in predlaganje možnih delegatov za člane samoupravnih organov v TOZD in OZD ter evidentiranje in predlaganje možnih delegatov za člane delega-

Predsednik konference osnovnih organizacij sindikata ELAN
Vlado Matjašič

30. jubilejno leto

OSNUTEK

okvirnega programa proslavljanja 30. letnice obstoja ELANA

24. septembra 1975 bo preteklo 30 let ustanovitve takratne zadrge Z. o. j. Elan.

To pomembno obletnico je treba proslaviti dostojno, vendar v okviru zmoglosti podjetja in sedanji težki gospodarski situaciji. V prepričanju, da bomo tako situacijo v letu 1975 z bistvenimi notranjimi ukrepi izboljšali, se nam odpira možnost, da nam bo ostalo nekaj sredstev tudi za izvedbo te proslave.

Smatramo, da moramo 30. letnico obstoja praznovati od prvega do zadnjega dne leta 1975. To pomeni, da je treba začeti takoj. Prepričani smo, da to zmoremo tudi v sedanjih pogojih tako, da postavimo program, kako s čimmanjšimi stroški nuditi čimveč. Veliko teh stvari lahko opravimo sami, nekaj pa jih bo seveda ostalo zunanjim izvajalcem.

Ta vzpodbuda naj bo le iniciativa za takojšen pristop k delu. Smatramo, da bi bilo potrebno pristopiti k:

1. Ustanovitvi iniciativnega odbora za proslavo (predlog: Jože Lipnik, Miha Finžgar, Franci Kolman, Lado Matjašič, Vlasta Vidic, Slavko Knafelj, Vane Brajnik).

(Op. ur.: Iniciativni odbor je že potrjen po Upravnem odboru).

2. Izdelavi štampiljke za vse zunanje pismene akte, kjer bi se poudarjalo 30 let Elana. (Se že uvaja).

3. Izdaji Elanove značke, nalepke, plakatov, itd.

4. Takojšnjemu pristopu obeležja 30. obletnice za vse nastope in prireditve. Tu se predvsem misli športna tekmovanja v okviru mladinske in sindikalne organizacije, posebno pa še v okviru športnega društva Elan (zimski šport — alpske discipline, maraton, kot letne — cross, lesariada, šah, itd.), za kar so sredstva že na razpolago.

5. Tekočem objavljanju v tovarniškem tisku posebne dogodke 30 let, spomine, itd.

6. Angažiranja vse zunanje in notranje reklame v okviru predvidenih sredstev.

7. Izdelavi programa dostojne enkratne publikacije (kronike, itd.).

8. Izdelavi programa same proslave v dneh okoli 24. septembra 1975.

9. Predlogu izdelave priznanj in eventuelnih nagrad za ustanovitelje Elana, ter najstarejše zaposlene v Elanu.

10. Vključitvi še drugih možnosti, ki bi lahko vplivale k poudarku 30. letnice.

Naloga iniciativnega odbora naj bi bila, podrobno izdelati vse programe in jih sproti dajati v potrditev samoupravnim organom in takoj začeti z delom.

11. Iniciativni odbor naj zadolži posamezne delovne skupine za poedina področja dela.

12. Poleg programa proslavljanja, naj se izdela tudi delovni program podjetja v jubilejnim letu — objaviti preko sredstev obveščanja (Smučina, lokalno časopisje).

13. Družbeno politične organizacije (sindikat, ZK, mladina, gasilci, itd.) naj postavijo in prilagodijo letošnje programe v smislu 30. jubileja podjetja.

14. Obeležiti je zunanost podjetja, razstave, sejme, itd. z 30. letnico.

S. K.

Zakaj ni umetnega snega v Krpinu?

Na vsakodnevna vprašanja ter razne polemike ljudi, zakaj se ne dela umetni sneg v Krpinu, moram odgovoriti in objasniti sledeče:

Umetni sneg lahko uspešno delamo le, če je zunanja temperatura zraka najmanj -2°C , to je 2 stopinji mraza.

Za zasnežitev smučišča ob vlečnici v Krpinu je potrebno najmanj 200 ur, to je najmanj 8 dni, vendar mora stroj za izdelavo snega obratovati neprekinjeno 24 ur na dan.

Če pogledamo letošnjo zimsko sezono, niti en dan v celem decembru in januarju ni bilo podnevi pod 0°C , to se pravi, da niti en dan v celi sezoni ne bi mogli delati snega ves dan skupaj. Res pa je, da so nekajkrat v decembru in v januarju temperature zdrknile pod 0°C , nekaj jutrov celo do -6° , vendar šele po polnoči, zato bi se v teh nekaj dneh sneg lahko delal največ 5 do 8 ur dnevno. Tako bi ob takih pogojih morali delati za naše smučišče sneg 4 do 5 tednov, v kolikor bi ga sonce in odjuga sproti ne stopila. Kljub temu, da čez dan ni bilo mogoče delati snega, smo ga delali čim so bili dani pogoji nekaj noči, vendar je vsako naslednjo noč temperatura toliko narasla, da ga ni bilo moč več delati.

Dotakniti pa se moram tudi stroškov pri izdelavi snega. Vsaka ura obratovanja stroja stane po novih cenah električne energije približno 100 dinarjev, tako da enkratna zasnežitev našega smučišča stane 20.000 dinarjev. Če je vreme kolikor toliko ugodno se nam to vedno izplača, saj v treh dneh, če je vlečnica polno zasedena, dobimo ta denar nazaj.

Glede na govornice in negodovanja raznih neodgovornih ljudi, ki za vsako ceno hočejo sneg, pa imamo na spodnji postaji vlečnice montiran termometer in vzporedno z njim tudi termoregistrator, ki kaže temperatura enako, termoregistrator pa stalno beleži temperaturo. Za vso sezono imamo za nazaj registrirano temperaturo in jo lahko odditamo za četrt ure natančno v vsakem času vsakega datuma.

Prepričani bodite dragi bralci, da se sam verjetno najbolj jezim, ker

se snega ne da delati in ker nam jo je zagodla sezona. Vse je pripravljeno, sneg pa ne pade. In končno vam enostavno tudi lahko odgovorim na vprašanje — ZAKAJ NI UMETNEGA SNEGA? ZATO, KER JE PRETOPLO! Seveda pa zime še ni konec in upamo, da se bomo le še videli na belih poljanah v Krpinu.

Pregled temperatur, zabeleženih na spodnji postaji vlečnice Krpin:

DECEMBER 1974			JANUAR 1974		
dne	naj-niž.	naj-viš.	dne	naj-niž.	naj-viš.
4.	-4	+12	4.	3	5
5.	-5	0	5.	3	5
6.	-8	2	6.	3	13
7.	-7	17	7.	2	8
8.	-7	7	8.	0	8
9.	-2	14	9.	-1	11
10.	2	12	10.	-5	10
11.	7	8	11.	-2	13
12.	5	7	12.	1	12
13.	0	7	13.	-2	13
14.	-3	10	14.	-2	12
15.	-3	9	15.	-1	11
16.	-1	12	16.	0	12
17.	-2	10	17.	8	10
18.	0	15	18.	8	12
19.	0	8	19.	4	7
20.	0	8			
21.	-1	13			
22.	-2	12			
23.	-2	12			
24.	-2	12			
25.	7	16			
26.	6	10			
27.	5	8			
28.	4	7			
29.	4	6			
30.	6	8			
31.	5	7			

Najnižje dnevne temperature so bile med 4. in 8. uro.

Najvišje dnevne temperature pa med 10. in 16. uro. Arh Julij

Naš Boris Kozinc je republiški prvak v biatlonu

VI. LESARIADA, letne športne igre bodo junija

V Ljubljani je bil 15. 1. 1975 v prostorih Poslovnega združenja »LES« sestanek predstavnikov večjih delovnih organizacij, ki so se udeleževale dosedanjih letnih športnih iger lesne industrije SR Slovenije, z več ekipami in v večjem številu.

Ko je upravni odbor združenja »LES« na zadnji seji obravnaval zaključno poročilo o izvedbi V. LESARIADA 1974, je obenem podal tudi pomisleke na sedanjo organizacijo prirejanja letnih športnih iger. Ker do sedaj ni bilo še konkretnih predlogov, smo vsi sprejeli sledeče in dokončne predloge:

1. Vsi predstavniki smo bili enotnega mnenja, da se letne športne igre v letu 1975 morajo izvesti v isti obliki kot doslej, ker ima samo to pravi smisel in pomen glede na množičnost ter prijateljstvo med vsemi udeleženci.

2. To leto prevzame pokroviteljstvo VI. LESARIADA 1975 Marles Maribor, vso organizacijo tekmovanja pa se ponovno zaupa, tako kot prejšnje leto, Športnemu centru »Slovan« na Kodeljevem v Ljubljani, kateri se že dolgo vrsto let ukvarja z organizacijo podobnih tekmovanj za nekatere druge panoge in prireditve. (Mogoče ne bi bilo napačno, če bi za v naprej podpisali z njimi dolgoročni dogovor za organizacijo iger vsako leto!).

3. Prireditve LESARIADA je tako predvidena in določena za 13. in 14. junij 1975 v Športnem parku Kodeljevo Ljubljana, z najbližjo okolico (balinanje, kegljanje-ženske).

4. Financiranje LESARIADA bo, kot prejšnje leto, v obliki štartnine na tekmovalca, ki bo določena naknadno glede na število dokončnih prijav vseh ekip lesne industrije SR Slovenije (okvirno naj bi bila okrog 150 din in ne več).

5. Tekmovanja bodo potekala kot do sedaj, to je v 6 moških in 4 ženskih, skupaj torej v 10 disciplinah. Predtekmovanja v odbojki in balinanju bodo že prvi dan, to je v petek, 13. junija 1975 ves dan.

6. To leto se prvič lahko v LESARIADO vključijo tudi ekipe gozdnih gospodarstev (GG) SR Slovenije.

7. V organizacijski komite VI. LESARIADA 1975 je bil z naše strani za Gorenjsko imenovan Maks Vrečko.

Pri oblikovanju teh dokončnih sklepov in živahnih razgovorov je sodelovalo 21 članov večjih lesnih podjetij Slovenije.

Na koncu smo se razšli z željo, da se na dan tekmovanj snidemo v čim večjem številu.

Jožef Prestrl

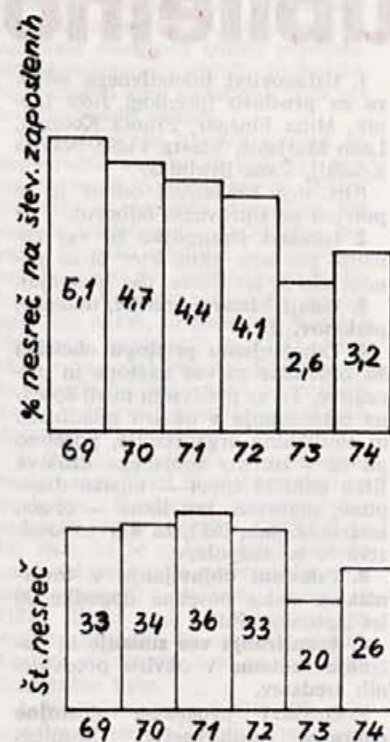
1974: manjše nesreče pri delu

ANALIZA IN VZROKI NESREČ PRI DELU V LETU 1974:

V letu 1974 je bilo v podjetju 25 nesreč pri delu, 1 je bila pa na službeni poti. Glede na povprečno število zaposlenih (818) znaša % nesreč pri delu 3,2. Zaradi nesreč pri delu je bilo izgubljenih 320 delovnih dni ali 16 delovnih dni na eno nesrečo. Na osnovi teh podatkov se je ponesrečil vsak 32 zaposleni delavec.

Če na kratko analiziramo gibanje nesreč pri delu v lanskem letu, lahko ugotovimo izredno pozitivne rezultate, posebno iz stališča, da smo v lanskem letu imeli samo lažje poškodbe, to je poškodbe brez trajnih posledic in brez daljše delazmožnosti poškodovanih delavcev. Poleg tega, če te podatke primerjamo z gibanjem nesreč v prejšnjih letih isto lahko ugotovimo, da nesreče pri delu ne naraščajo, razen seveda če primerjamo izredno nizko število nesreč v lanskem letu; kar pa seveda ni merilo z ozirom, da sta bili dve nesreči težjega značaja. V letošnjem letu se je tudi zmanjšalo število izgubljenih delovnih dni zaradi nesreč pri delu.

(glej grafikona)

Iz prikazanih grafikonov je razvidno gibanje nesreč v zadnjih petih letih, številčno in izraženo v % z ozirom na število zaposlenih v podjetju.

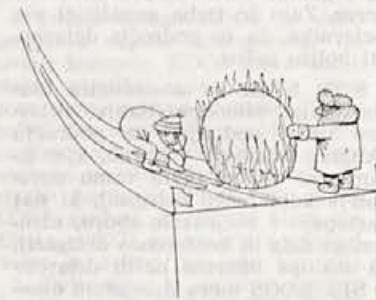
Analiza nesreč pri delu po posameznih obratih in oddelkih nam v lanskem letu prikazuje, da je bilo največ nesreč v oddelku metalnih smučí — smučarska obrata (8), nato sledi kovinski oddelk (3), strojna (3), medtem ko je bilo v ostalih oddelkih in obratih le po ena nesreča, oziroma brez nesreče pri delu.

Če te podatke primerjamo z gibanjem nesreč v lanskem letu in še nekaj let nazaj, lahko ugotovimo izreden porast nesreč pri delu v oddelku metalnih smučí, predvsem iz razloga, ker so tam zelo pogoste nesreče na strojih SNO.

V ostalih obratih in oddelkih pa nesreče pri delu niso izstopale in so se gibale v mejah normale.

Ako nadalje analiziramo nesreče pri delu po mesecu nastanka, lahko ugotovimo, da je bilo največ nesreč (18) na strojih in napravah. Sledijo nesreče pri transportu (4), medtem ko so bili ostali vzroki za 3 nesreče v drugih manj pomembnih činiteljih.

(Nadaljevanje na 7. strani)

39 odstotkov skakalcev še vedno z našimi smučmi

Novoletna skakalna turneja Obersdorf — Garmisch — Innsbruck — Bischofshofen od 27. 12. 1974 do 7. 1. 1975. (Piše Miha Finžgar)

Moja naloga je bila, da skakalci, ki uporabljajo naše smuči pogamag v slučaju kakšne poškodbe na smučeh ali vezeh. Ker se je vedelo že pred odhodom, da bodo Avstrijci skakali s smučmi »Fischer«, je bilo že razumljivo, da bo toliko manj udeleženi na tem tekmovanju naših smuč. Poleg tega pa so imeli »Fischer« smuči še trije Švirci in en Amerikanec. Na podlagi slabih rezultatov vseh udeleženi razen Avstrijcev, se je začelo v jugoslovanskem taboru dosti govoriti: da avstrijski tekmovalci žanjejo uspehe na račun oblek, čevljev in smuč. Na vse dosežene rezultate Avstrijcev, je v ostalih ekipah začela padati morala in so se začele porajati govornice Vzhodnih Nemcev, da ni važno katera ekipa bo vpadla v boj za prvo mesto med avstrijsko ekipo. Na zadnji tekmi v Bischofshofnu se je pokazalo, da so imeli verjetno največ treninga na snegu in tako velikih skakalnicah prav Avstrijci. Ker je nekaj ekip pokazalo v Bischofshofnu dobre rezultate (Vzhodni Nemci, Poljaki, Čehi, Zahodni Nemci in še Francozi), se je potrdilo, da so imeli Avstrijci prej več treninga.

Nekaj besed o »Fischer« smučih in servisu. Pri smučeh, kar se je dalo

ugotoviti na terenu in pri enem paru je novo, da je težišče za 2 cm bolj nazaj kot pri naših (primerjava samo en par) in da ima konica posnete robove. Servis je imel 8 ljudi, 3 avtomobile in je izgledalo, kot da je »Fischer« turneja. Po vsakem treningu in tekmi so smuči od avstrijske ekipe vzeli in naslednji dan zopet pripeljali namazane. Mažejo po istem sistemu kot za alpince. Rezultat mazanja pride močno v poštev pri mokrem snegu. Pri zmrznjenem snegu se je pa videlo pri zadnji tekmi v Bischofshofnu, da so imele ostale in naše smuči še daljše daljave kot »Fischer« smuči.

Prizori prisotnih smuč: turneja Obersdorf — Garmisch — Innsbruck — Bischofshofen 1974/75

Skupno nastopajočih — 87 parov

Elan	33	39,5 %
Popa, Vzh. Nemčija	28	33,3 %
Fischer, Avstrija	12	14,2 %
Splítkein, Norveška	3	3,5 %
Konsberg, Norveška	3	3,5 %
Ártis, Češka	4	4,8 %
Kneissl, Avstrija	1	1,2 %

Nastopali so tekmovalci iz 17 držav, s smučmi Elan pa iz 11 držav.

Končni rezultat turneje:

1. Puerstl Willi, Avstrija
2. Schnabl Karl, Avstrija
3. Millonig Hans, Avstrija

1974: manjše nesreče...

(Nadaljevanje s 6. strani)

Kot kažejo podatki se je zopet ponovilo stanje iz prejšnjih let, da je zopet največ nesreč na strojih in napravah in pri transportu. Pri nesrečah na strojih in napravah služba varstva pri delu iz analiz vzrokov ugotavlja, da gre predvsem za nesreče zaradi neprevidnosti, oziroma nezaodstnega poznavanja nevarnosti na delovnih mestih.

Nesreče pri transportu, manipulaciji in zaradi padcev v letošnjem letu niso tako številne, vendar se kot vzroki nahajajo takoj za stroji in napravami.

Analiza nesreč pri delu v lanskem letu nam torej prikazuje sorazmerno ugodne rezultate, posebno če navedemo dejstvo, da smo imeli izredno visoko fluktuacijo delovne sile, ter s tem v zvezi izredno veliko nove delovne sile, katera še ni

bila strokovno, niti varnostno usposobljena za delo na predvsem nevarnejših delovnih mestih.

Ti rezultati nas vsekakor ne smejo zavesti, zlasti še, če podrobneje analiziramo vzroke nesreč. Rezultati nam kažejo, da smo premalo napravili na področju izobraževanja ljudi na delovnih mestih s področja varstva pri delu ter pri uvajanju naj sodobnejše tehnike varnosti na strojih in napravah. Vsekakor bo nujno, da v letošnjem letu dosledno upoštevamo vsa potrebna varnostna navodila in predpise, ki so pogoj za boljše rezultate na področju varstva pri delu. Ob zaključku naj omenim, da je izšel nov republiški zakon o varstvu pri delu, ki nalaga vsem odgovornim službam, kakor tudi zaposlenim večjo odgovornost in naloge pri uresničevanju varstva pri delu v organizacijah združenega dela. **B. Zajc**

- kadri - kadri - kadri - kadri -

Lastnost delavca v mesecu januarju so pridobili naslednji delavci:

1. HOJAK Janez — NK delavec v pomožnem obratu
2. BREJC Ana — metal. tehnik v ERC
3. DOLAR Janez — NK delavec v obratu smuč
4. ALIBEGIĆ Arif — NK delavec v obratu čolnov

Lastnost delavca v mesecu januarju so izgubili naslednji delavci:

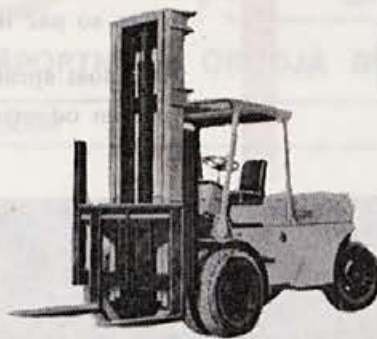
1. PETROVIĆ Zlato — PK delavec v obratu smuč — odhod v JLA
2. TRIPLAT Stanko — PK delavec v pripravi lesa — odhod v JLA
3. CUFER Marica — NK delavka v obratu smuč — sporazumno
4. PRESEREN Peter — PK dela-

vec v kovinskem oddelku — sporazumno

5. ERMAN Rok — PK delavec v pomožnem obratu — sporazumno
6. KOMLJANEC Janez — VS-abs. arh. v Inštitutu — sporazumno
7. MANEVA Denica — NK delavka v obratu smuč — samovoljno
8. COLAKOVIĆ Milan — KV avtoelektričar v kovinskem oddelku — samovoljno
9. KOCJANCIC Jakob — KV strugar v pomožnem obratu — odhod v JLA
10. PRESTRL Jože — lesni tehnik v TB — sporazumno
11. MATIJAŠIĆ Vlado — delovodja — kovinski oddelek — sporazumno
12. FRANKO Ignac — strojni tehnik v TB — sporazumno

Ob 30 - letnici Elana

Na prva tri vprašanja:
1. Kdaj je bil ustanovljen Elan?
2. Kdo so bili ustanovitelji?
3. Dosedanji voditelji?
smo izžrebali odgovore.

V našem notranjem transportu nam vilicarji mnogo pomenijo

1. nagrada 50,00 din Ribnikar Franc
2. nagrada 30,00 din Robič Helena
3. nagrada 20,00 din Finžgar Miha

Naslednja nagradna vprašanja:
1. Kje je zibelka Elana?
2. Za koga so se izdelovale prve smuči?
3. Od kod je prišla iniciativa za ustanovitev sedanjega Elana?
Trije izžrebani reševalci bodo nagrajeni.

Dopisujte v Našo smučino

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame in tašče

CILKE JESENKO

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znanecem za izrečena sožalja in tolažilne besede. Posebna zahvala obratu plastike za podarjeni venec.

Zalujoči sin Marjan in snaha Danica z družinama

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

TONETA CERARJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz remonta za podarjeni venec in izrečena sožalja. Enako se zahvaljujem sindikatu tovarne za venec in denarno pomoč. Vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob, se iskreno zahvaljujem.

Zalujoči: žena Helena ter sinova Branko in Janko

Ob hudi izgubi ljubljene očeta

JOZEFA ARHA

se vsem zahvaljujem za izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala pa sodelavcem iz prodajnega oddelka za podarjeni venec.

Zalujoča hči Silva Arh

Ob težki izgubi dragega ata

STANKA NOVAKA

se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka robničenja za podarjeni venec in izrečeno sožalje

Zalujoči: Erika Bulovec

Ob težki izgubi dragega očeta

FRANCA POTOČNIKA

se zahvaljujem za sožalja in denar namesto venca na grob sodelavcem

Zalujoča hči Milena Korbar

Ob izgubi drage mame

MARIJE LESKOVEC

se zahvaljujem vsem sodelavcem v polizdelku smuč za izrečena sožalja in podarjeni denar namesto venca na grob.

Zalujoči sin Rajko

ZAHVALA!

Člani NOV in upokojenci v Elanu Spet je leto naokrog. Elan nas je povabil v goste. Bilo nas je mnogo, žal vsi niso mogli priti, verjetno iz opravičljivih vzrokov. Med nami pa je bil tudi bivši Elanov direktor, dipl. ing. Jože Osterman. Imeli smo priložnost seznaniti se z novim direktorjem dipl. oec. Dolfetom Vojskom. Po nagovorih in govorih Elanovih vodilnih tovarišev, smo se pri skupni večerji pogovorili in pozabavali.

Veseli smo, da je Elan pozoren do nas. Zahvaljujemo se za vse in še posebej za lepa darila.

Zelimo vsem srečno in uspehov polno Novo leto 1975 in pozdravljamo vse v Elanu.

Marija Bohinc

Dragi Tone! S tem našim skromnim slovesom, ki je le bledi odraz tistega, kar v tem trenutku doživljamo težkega s tvojim odhodom, bi se radi vsaj malo oddolžili za vse, kar si nam v dolgih letih pomenil in razdal samega sebe za naše skupno dobro. Nikdar in na noben način pa se ne da povedati z besedami, kar je skovalo tovarštvo in prijateljstvo.

Tone, stojimo potrli ob tvojem grobu. Vse, kar ti lahko še želimo, je — počivaj v miru!

Svojcem pa naše iskreno sožalje. Člani kolektiva Elan

TELEFOTO TELEFOTO TELEFOTO

Na vprašanje Avstrijskih novinarjev Stenmarku, zakaj trdovratno vztraja pri Elanovih smučeh (in ne na avstrijskih, op. ur.), jim je Ingemar enostavno odgovoril:

»Ker so pač najboljše!«

Osuplost spraševalcev je bila brezmejna. Dobili so pač pošten odgovor!

Ingemar Stenmark je prebil led našim smučem v svetovno elito. Z njim se uveljavljajo tudi Križaj, Zemann in drugi.

TELEFOTO